

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 30/23

Luxemburg, 16 februari 2023

Arrest van het Hof in zaak C-349/21 | HYA e.a. (Motivering van machtigingen tot het aftappen van telefoongesprekken)

Een machtiging voor een telefoontap hoeft niet individueel te zijn gemotiveerd

De motiveringsplicht wordt namelijk niet geschonden wanneer de beslissing is gebaseerd op een gedetailleerd en uitvoerig verzoek van de bevoegde strafrechtelijke autoriteit, en de motivering voor de machtiging gemakkelijk en ondubbelzinnig kan worden afgeleid uit een kruislingse lezing van het verzoek en de machtiging

In 2017 heeft de president van de Bulgaarse bijzondere strafrechtbank, op basis van met redenen omklede, gedetailleerde en uitvoerige verzoeken van de met het onderzoek belaste openbaar aanklager, machtiging verleend voor het aftappen van telefoongesprekken van vier natuurlijke personen die ervan werden verdacht ernstige, opzettelijke strafbare feiten te hebben gepleegd.

Bij de motivering van zijn beslissingen heeft de president de geldende nationale rechterlijke praktijk gevolgd om een vooraf opgestelde standaardtekst zonder geïndividualiseerde motivering te gebruiken, waarin in essentie is vermeld dat is voldaan aan de voorschriften van de aangehaalde nationale regeling inzake het aftappen van telefoongesprekken.

De vier natuurlijke personen zijn vervolgens beschuldigd van deelname aan een criminele organisatie, waarna hun zaak ten gronde is voorgelegd aan de bijzondere strafrechter.

Aangezien de inhoud van de opgenomen gesprekken van rechtstreeks belang is om vast te stellen of de tenlastelegging gegrond is, moet de bijzondere strafrechter eerst de rechtmatigheid nagaan van de procedure die heeft geleid tot de machtiging voor het aftappen van telefoongesprekken. In dit verband vraagt deze rechter zich af of de nationale praktijk inzake de motivering van machtigingen voor het aftappen van telefoongesprekken verenigbaar is met de richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie¹, gelezen in het licht van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, en heeft hij het Hof bijgevolg verzocht om een prejudiciële beslissing.

In zijn arrest van vandaag merkt het Hof wat betreft de nationale praktijk in kwestie op dat de rechter die machtiging verleent voor het aftappen van telefoongesprekken, zijn beslissing neemt op basis van een met redenen omkleed en gedetailleerd verzoek dat hem in staat stelt na te gaan of aan de voorwaarden voor het verlenen van de machtiging is voldaan. Het constateert dat deze praktijk onderdeel is van de wettelijke maatregelen die Bulgarije heeft vastgesteld op grond van de richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie, die voorzien in de mogelijkheid om met redenen omklede rechterlijke beslissingen te nemen die tot gevolg hebben dat het in die richtlijn neergelegde beginsel van vertrouwelijkheid van elektronische communicatie en verkeersgegevens wordt

¹ Richtlijn 2002/58/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2002 betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie (richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie) (PB 2002, L 201, blz. 37).

beperkt.

Vervolgens verklaart het Hof dat kan worden geoordeeld dat de nationale rechter, door het ondertekenen van een vooraf volgens een model opgestelde tekst waarin staat dat aan de wettelijke vereisten is voldaan, de motivering voor het uitvoerige verzoek dat hem werd voorgelegd door de bevoegde strafrechtelijke autoriteit heeft bekrachtigd en zich ervan heeft vergewist dat aan die vereisten is voldaan. In die context zou het gekunsteld zijn te eisen dat de machtiging voor een telefoontap een specifieke en gedetailleerde motivering bevat, terwijl het verzoek ten aanzien waarvan deze machtiging wordt verleend, overeenkomstig het nationale recht ook al een dergelijke motivering bevat.

Het Hof verklaart voorts dat zodra de betrokkene ervan in kennis is gesteld dat zijn telefoon is afgetapt, de in het Handvest van de grondrechten neergelegde motiveringsplicht oplegt dat zowel deze betrokkene als de bodemrechter die de rechtmatigheid van de machtiging van een telefoontap moet toetsen, in staat moet worden gesteld de redenen voor de machtiging te begrijpen. Dit vereist dat zij niet alleen toegang hebben tot de machtigingsbeschikking, maar ook tot het verzoek van de autoriteit die erom heeft verzocht.

Het Hof preciseert bovendien dat deze personen door middel van een kruislingse lezing van de machtiging en het bijbehorende met redenen omklede verzoek, gemakkelijk en ondubbelzinnig de precieze redenen moeten kunnen begrijpen waarom die machtiging is verleend gelet op de feitelijke en juridische gegevens die het individuele geval kenmerken dat aan het verzoek ten grondslag ligt. Het voegt hieraan toe dat **wanneer in een machtigingsbeschikking enkel de geldigheidsduur van de machtiging wordt vermeld en wordt verklaard dat aan de wettelijke bepalingen is voldaan, het van essentieel belang is dat in het verzoek duidelijk melding wordt gemaakt van alle informatie die nodig is** om ervoor te zorgen dat de betrokkenen in staat worden gesteld te begrijpen dat de rechter die de machtiging heeft verleend, louter op basis van deze informatie tot de conclusie is gekomen dat aan alle wettelijke vereisten is voldaan door de motivering in het verzoek over te nemen.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst en de samenvatting](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Volg ons!

